

ФІЛОСОФСЬКО-ПОЛІТИЧНІ ЦІННОСТІ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ЦИВІЛІЗАЦІЇ (вибіркова)

Ступінь вищої освіти – Другий (магістерський) рівень

Освітньо-наукова програма: «Охорона, відтворення та раціональне використання гідробіоресурсів»

Спеціальність: Н5 «Водні біоресурси та аквакультура»

Курс навчання: 2 семестр, 1 рік навчання

Кількість кредитів: 3 кредити ЄКТС

Мова викладання: українська

Дні, час, місце: вул. Львівська, буд. 15, НЛК №2, за розкладом

Консультації: вул. Львівська, буд. 15, НЛК №2, к. 610,
щотижнево за розкладом

СИЛАБУС

Викладач:	кандидат історичних наук, доцент <i>Бубнов Ігор Васильович</i>
------------------	---

Кафедра:	політології
Контактна інформація:	i.bubnov@onu.edu.ua

КОМУНІКАЦІЯ

Комунікація зі здобувачами буде здійснюватися через вказаний e-mail та очні зустрічі на консультаціях.

АНОТАЦІЯ КУРСУ

Метою дисципліни є: формування у здобувачів вищої освіти цілісного уявлення про основні філософські та політичні цінності європейської цивілізації, їх історичну еволюцію, вплив на розвиток суспільства, державності, права та культури, а також здатності застосовувати ці знання для осмислення сучасних соціально-політичних процесів і євроінтеграційних тенденцій.

Завданням дисципліни є: ознайомлення здобувачів освіти з ключовими етапами становлення європейської філософської та політичної думки; розкриття сутності та змісту базових понять і цінностей європейської цивілізації (свобода, демократія, права людини, справедливість, солідарність, верховенство права тощо); аналіз взаємозв'язку філософських і політичних ідей із культурними, релігійними та соціальними процесами; формування навичок критичного мислення, аргументованої оцінки суспільних явищ і прийняття рішень на основі гуманістичних і демократичних принципів; виховання громадянської позиції, толерантності та поваги до європейських цінностей, сприяння усвідомленню власної ролі у формуванні демократичного суспільства.

Переквізити: Знання з історії філософії, політології, соціології, культурології та історії Європи. Студенти повинні мати базові уявлення про основні етапи розвитку філософської та політичної думки, суспільно-культурні процеси в Європі, а також розуміння ключових понять демократії, прав людини,

свободи, рівності та справедливості, що становлять основу європейських цінностей.

Постреквізити: Отримані компетентності дозволяють здобувачам застосовувати філософські та політичні підходи до аналізу сучасних соціальних і політичних процесів, розуміти ціннісні засади демократичного суспільства, принципи прав людини, свободи, справедливості та солідарності. Дисципліна сприяє формуванню світоглядної зрілості, розвитку громадянської активності, здатності до критичного мислення й аргументованого відстоювання гуманістичних і демократичних ідеалів у професійній та суспільній діяльності.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен

знати:

- основні етапи розвитку європейської філософської та політичної думки;
- головні концепції свободи, рівності, справедливості, прав людини, демократії;
- внесок мислителів античності, Середньовіччя, Відродження, Просвітництва та сучасності у формування європейських цінностей;
- філософські засади європейської ідентичності та інтеграційних процесів.

вміти:

- аналізувати філософські тексти й політичні доктрини в контексті історичного розвитку Європи;
- аргументовано висловлювати власну позицію щодо ціннісних орієнтирів сучасного суспільства;
- застосовувати здобуті знання для аналізу сучасних європейських і глобальних процесів;
- визначати роль і значення європейських цінностей у розвитку демократичної, правової та гуманістичної держави.

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Курс буде викладений у формі: лекцій (16 год./6 год.) та практичних занять (14 год./ 4 год.), організації самостійної роботи здобувачів (60 год./80 год.).

Зміст навчальної дисципліни

Тема	Зміст	Форми робіт
Тема 1. Вступ до курсу. Поняття та виміри демократії	Етимологічні визначення демократії. Нормативний і емпіричний підходи. Відмінні характеристики демократії. Типологія демократій.	Обговорення, тестування, презентації
Тема 2. Історичний розвиток демократії	Первісна демократія. Витоки демократії в античному світі. Розвиток демократичних ідей у період Середньовіччя.	Обговорення, тестування, презентації
Тема 3. Основні сучасні концепції	Демократія класичного лібералізму. Колективістські концепції демократії.	Обговорення, завдання

та моделі демократії	Теоретичні моделі плюралістичної демократії. Роль мас у сучасних демократіях.	
Тема 4. Умови і шляхи переходу до демократії	Ціннісні й раціонально-утилітарні обґрунтування необхідності демократії. Характеристика основних передумов демократизації. Загальні моделі і механізми переходу до демократії.	Обговорення, завдання, тестування
Тема 5. Європейська система цінностей: гуманізм, свобода, рівність, солідарність	Філософські основи європейських цінностей. Історичні джерела гуманізму. Поняття свободи, рівності, гідності, толерантності.	Обговорення, завдання, презентації, індивідуальні завдання
Тема 6. Права людини як фундамент європейської цивілізації	Гене́за ідеї прав людини. Документи європейської правової традиції. Захист прав людини в сучасних демократіях.	Обговорення, завдання, презентації, індивідуальні завдання, тестування
Тема 7. Європейська політична культура та громадянське суспільство	Формування політичної культури в Європі. Роль громадянського суспільства у збереженні демократичних цінностей. Європейська ідентичність.	Обговорення, завдання, презентації, тестування
Тема 8. Виклики європейської демократії в глобалізованому світі	Криза довіри, популізм, міграційні та культурні виклики. Європейська інтеграція та її ціннісні аспекти. Перспективи розвитку європейської демократії.	Обговорення, завдання, модульна контрольна робота

Література Основна

1. Кондратьєв І.В. К-64 Перспективи європейської цивілізації: навчально-методичний посібник. Чернігів : НУЧК імені Т. Г. Шевченка, 2024. 48 с.
2. Виховання цінностей особистості: європейський вектор та національний контекст : кол. моногр. / [Н. Безлюдна, В. Бойченко, О. Бялик [та ін.] ; за ред. О. М. Коберника ; МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини. Умань: Візаві, 2023. 392 с.
3. Єремєєва І. А. Теорії цивілізацій та міжнародні конфлікти : підруч. / І. А. Єремєєва. Дніпро : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2021. 144 с.
4. Алексеєнко І. В., Маргулов А. Х., Єремєєва І. А., Несправа М. В. Історія міжнародних відносин : підручник. Дніпро : ДДУВС, 2020. 228 с
5. Александрова О.С., Горбань О.В., Лавриненко Г.А. Філософія політики: Навчальний посібник. Київ, 2021. - 156 с.

Додаткова

1. Головаха, Є. Тенденції соціальних змін в Україні та Європі: за результатами «Європейського соціального дослідження» 2005–2009 [Текст] / Є. Головаха, А. Горбачик. К.: Інститут соціології НАН України, 2010. 118 с
2. Філософія і методологія пізнання: підручник / Обухів В. Л., Солонін Ю. Н., Сальников В. П., Василькова В. В. Донецьк: «Університет», 2003. 560 с.
1. .

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. <http://lib.onu.edu.ua> – Наукова бібліотека Одеського національного університету
2. <http://www.nbuv.gov.ua/portal> – Наукова періодика України. Сторінка відкритого доступу Національної бібліотеки України ім. В Вернадського
3. <http://www.viche.info> – Сайт журналу «Віче»
4. <http://www.ipiend.gov.ua> – Сайт Інституту політичних і етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса НАН України.
5. <http://www.ucipr.kiev.ua> – Сайт Українського незалежного центру політичних досліджень.
6. <http://www.eprints.library.odetu.edu.ua> – Репозитарій ОДЕКУ
7. <http://www.dibu.kiev.ua/> – Національна історична бібліотека України
8. <http://www.nplu.org/> – Національна парламентська бібліотека України
9. https://public.wsu.edu/~hegglund/courses/389/rushdie_new_empire.htm – Інформаційні ресурси в Інтернеті
- Офіційні веб-сайти органів державної виконавчої влади, інших органів
10. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/396-20#Text> – Виборчий кодекс України. Офіційний портал Верховної Ради України.
11. <http://www.kmu.gov.ua/> Кабінет Міністрів України. Офіційний веб-портал
12. <http://www.rada.gov.ua/> – Верховна Рада України. Офіційний веб-портал.

ОЦІНЮВАННЯ

Форма підсумкового контролю – залік.

Проведення контролю результатів навчання здобувачів відбувається відповідно до Положення про організацію і проведення контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти в Одеському національному університеті імені І. І. Мечникова (2022 р.)

https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/poloz-org-kontrol_2022.pdf

ПОЛІТИКА КУРСУ

Політика щодо відвідування: Відвідування занять є обов'язковим. В окремих випадках навчання може відбуватись он-лайн з використанням

дистанційних технологій. Відпрацювання пропущених занять має бути регулярним за домовленістю з викладачем у години консультацій. Порядок та умови навчання регламентуються до Положення про організацію освітнього процесу в Одеському національному університеті імені І. І. Мечникова (2024 р.) https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozhennya/Pro_organizacii_u_osvit_procesu_2024.pdf)

Політика щодо дедлайнів та перескладання: слід дотримуватися запропонованих у розкладі термінів складання сесії; перескладання відбувається відповідно до Положення про організацію освітнього процесу в Одеському національному університеті імені І. І. Мечникова (2024 р.) https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozhennya/Pro_organizacii_u_osvit_procesu_2024.pdf)

Політика академічної доброчесності: регламентується «Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату у освітній та науково-дослідній роботі учасників освітнього процесу та науковців Одеського національного університету імені І.І. Мечникова» (polozhennya-antiplagiat-2021.pdf (onu.edu.ua))

Використання комп'ютерів/ телефонів на занятті: під час занять не дозволяється користуватися мобільними телефонами, які попередньо мають бути переведені у беззвучний режим. Електронні пристрої використовуються лише за умов наявності відповідної вимоги в навчальному завданні.

Комунікація: Всі робочі оголошення або надсилаються через старосту академгрупи на електронну пошту, або через чат академгрупи у Viber. Студенти мають регулярно перевіряти повідомлення і вчасно на них реагувати.